

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON 10
KANTONALNI SUD U LIVNU

Broj: 68 1 P 016918 24 GŽ
Livno, 30.12.2024. godine

Kantonalni sud u Livnu u vijeću sastavljenom od sudaca Sofije Vrdoljak kao predsjednika vijeća, Ozrenke Vidačak i Ane Krstanović kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M. B.1 sin B. iz ... , protiv tuženog D. B. sin B. iz ... , zastupan po Emiri Imširević, odvjetniku iz Bihaća, radi utvrđenja i predaje u posjed , odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Općinskog suda u Livnu, Odjeljenje suda Drvaru br. 68 1 P 016918 23 P 2 od 22.03.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 30.12.2024. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostupanjska presuda potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijen je u cijelosti tužbeni zahtjev tužitelja kojim traže da se utvrdi da u zaostavštinu ostavitelja, pok. B. B., sina J. iz ... , pripadaju nekretnine upisane u k.č. broj 20/74-6 u naravi kuća, površine 80 m² i k.č. broj 20/76-9 u naravi dvorište, površine 405 m², upisane u Posjedovni list PL broj ... k.o. G. 1, i to upisane u posjed tuženog D. B., sina B. iz ... u dijelu 1/1, te se odbija zahtjev tužitelja M. B.1, da se izvrši preinačenje tužbe od 07.11.2022. godine, i to isticanjem drugih zahtjeva uz postojeći tužbeni zahtjev i to da se utvrdi da nekretnine upisane u Posjedovni list PL ... k.o. G. 1, predstavljaju zajedničku bračnu stečevinu B. B. i M. B.2, da se utvrdi da su ništavne odredbe Ugovora o poklonu od 28.07.1987. godine, ovjereno kod Osnovnog suda u Titovom Drvaru, OV broj:

Istom presudom usvojen je u cijelosti tužbeni zahtjev tužitelja D.B.: te se nalaže tuženiku da tužitelju preda u posjed slobodan od ljudi i stvari dio kuće koja je sagrađena kao kuća sa suterenom, prizemljem, spratom i tavanom, ukupne površine od 150 m², sagrađene na k.č. broj:20-76/9 , upisan u PL ... k.o. G. 1, a koji oduzeti dio kuće u naravi čini gledano sa zadnje strane kuće, i to na spratu kuće, lijevi dio sa zasebnim stepeništem i ulazom, a koji se unutra sastoji od hodnika, kupatila, WC-ea, kuhinje, dnevnog boravka i spavaće sobe, a sve prema nalazu vještaka geodetske struke mg. Admir Šistek, dipl. ing. geodezije od 17.11.2023. godine i vještaka građevinske struke dipl. ing. građevine Fadil Jakupović od 27.11.2023. godine , te se obvezuje tuženi M. B.1 da tužitelju D. B. naknadi parnične troškove u iznosu od 7.820,00 KM, u roku od 30 dana od dana donošenja presude , te se odbija protivtužbeni zahtjev tuženog M. B. da se utvrdi naspram tužitelja da je tuženi na temelju ranije izvansudske diobe

suvlasnik građevinske parcele, identične sada kao k.č. ... zvane Dolovi, površine 485 m², na kojoj je sagrađena porodična stambena zgrada, površine 150 m², sušnice površine 12 m², te dvorišta 323 m², a sve upisno u PL ... k.o. G. I, te zahtjev da je tužitelj D. B. dužan da pristupi diobi stambenog objekta u skladu sa nalazom i mišljenjem vještaka građevinske struke, kao i eventualni protivtužbeni zahtjev da tužitelj D. B. se obaveže da tuženom M.B., na ime naknade uložених sredstava u gradnji porodične kuće isplati iznos od 35.000,00 KM.

Protiv navedene presude pravovremeno je izjavio žalbu tužitelj koji žalbom pobija presudu iz svih žalbenih razloga navedenih u članku 208. ZPP-a predlažući da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači tako da se tužbeni zahtjev usvoji u cijelost, te da se odbije tužbeni zahtjev tuženog D. B. ili da se ista ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak i odluku.

Tuženik je podnio odgovor na žalbu.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama žalbenih razloga i u granicama članka 221. ZPP-a sud je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga.

Žalba tužitelja je neutemeljena.

Prvostupanjski sud je radi zajedničkog raspravljanja donio rješenje o spajanju parnica br. 68 1 P 017083 23 P od 20.03.2023. godine tako da se predmet broj 68 1 P 016918 22 P spaja sa parnicom u predmetu broj 68 1 P 017083 23 P, te će se za spojene parnice donijeti zajednička presuda i daljnji postupak je vođen pod brijem P 016918 22 P.

Tužitelj tužbenim zahtjevom postavljenim u tužbi od 31.10.2022. godine traži da se utvrdi da u zaostavštinu prednika stranaka tj. oca – ostavitelja B. B. sin J. pripadaju nekretnine upisane u PL broj ... k.o. G. I, kako je to pobliže navedeno u točki I.1. izreke presude, a koje su predmet Ugovora o poklonu zaključen između ostavitelja B. B., kao poklonodavca i tuženog D. B., kao poklonoprimca, ovjeren kod tadašnjeg Osnovnog suda u Titovom Drvaru pod brojem Ov-155/1987 od 29.07.1987. godine, što je tuženik dužan priznati. U tijeku postupka tužitelj navodi da je navedeni Ugovor o poklonu od 28.07.1987. godine ništavan, jer mu je povrijeđen nužni nasljedni dio, da je isti fiktivan, sve sukladno čl. 103., čl. 66. i čl. 47. Zakona o obligacionim odnosima.

Tužitelj je u završnoj riječi preinačio tužbeni zahtjev na način da je uz postojeći tužbeni zahtjev istakao i zahtjev da se utvrdi ništavnost navedenog Ugovora o poklonu od 28.07.1987. godine, da se utvrdi da iste nekretnine predstavljaju zajedničku bračnu imovinu prednika stranaka pok. B. B. i njegove supruge pok. M. B.2., da je pokojni B. B. raspolagao nekretninom preko svog suvlasničkog dijela, a koje raspolaganje je protivno odredbama čl. 265. Porodičnog zakona koji je važio u to vrijeme, a pravni posao ništavan u smislu odredbe čl. 103. st. 1. ZOO, pa predlaže da se tužbeni zahtjev i preinačeni tužbeni zahtjev usvoji kao osnovan.

Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da u cijelosti osporava tužbeni zahtjev tužitelja, navodeći da je navedeni Ugovor o poklonu spornih nekretnina izvršen polaganjem istog ugovora u zemljišnim knjigama tadašnjeg Osnovnog suda u Titovom Drvaru, koji je svojim rješenjem broj Dn-216/87 od 07.12.1987. godine izvršio upis Ugovora u

Knjigu položenih ugovora radi sticanja prava vlasništva, te navodi da je sa svojim bračnim partnerom, svojim vlastitim radom i sredstvima, kao i kreditom izgradio predmetnu kuću, pa predlaže da se tužbeni zahtjev u cijelosti odbije.

U tužbi od 07.01.2013. godine D. B., kao tužitelj u tom postupku, navodi da je vlasnik predmetne nekretnine stambene zgrade – kuće, pomoćne zgrade i dvorišta, upisane u PL ... k.o. G. I, osnova sticanja prava vlasništva jeste navedeni Ugovor o poklonu od 28.07.1987. godine ovjeren kod tadašnjeg Osnovnog suda u Titovom Drvaru pod brojem Ov-155/1987 od 29.07.1987. godine, a tuženi bez pravnog osnova drži u posjedu dio kuće tužitelja i ne želi istu da napusti, pa opredijeljenim tužbenim zahtjevom na pismenom podnesku od 08.02.2024. godine traži da se naloži tuženiku M. B.1 da mu preda u posjed slobodan od ljudi i stvari dio kuće sagrađene na k.č. broj 20-76/9, upisan u PL ... k.o. G. I, sve prema nalazu vještaka geodetske struke od 17.11.2023. godine i vještaka građevinske struke od 27.11.2023. godine, a kako je to pobliže navedeno u točki II.1. izreke presude.

U odgovoru na tužbu D. B. tuženi M. B.1 navodi da istu u cijelosti osporava i predlaže da se tužbeni zahtjev tužitelja D. B. odbije kao neosnovan, te protivtužbenim zahtjevom traži da se utvrdi da je tuženi M. B.1 naspram tužitelja na temelju ranije izvansudske diobe suvlasnik građevinske parcele, identične sada kao k.č.20-76/9 zvane Dolovi, površine 485 m², na kojoj je sagrađena porodična stambena zgrada, površine 150 m², sušnice površine 12 m², te dvorišta 323 m², a sve upisno u PL ... k.o. G. I, te da je tužitelj D. B. dužan da pristupi diobi stambenog objekta u skladu sa nalazom i mišljenjem vještaka građevinske struke, a ako sud odbije taj zahtjev da usvoji eventualni protutužbeni zahtjev da tužitelj D. B. se obaveže da tuženom M. B.1, na ime naknade uložених sredstava u gradnji porodične kuće isplati iznos od 35.000,00 KM.

Rješenjem Općinskog suda u Livnu, Odjeljenje suda u Drvaru broj 68 1 O 004556 21 O 3 od 08.09.2020. godine prekinut je ostavinski postupak iza pok. B. B. tj. oca parničnih stranaka, zakonski nasljednici M. B.1, R.V. i B. G. su upućeni na parnicu radi utvrđivanja da predmet Ugovora o poklonu iz 1987. godine ulazi u ostavštinu pok. B. B.

Nesporna je činjenica da su B.B., kao poklonodavac i D. B. tj. tuženik, kao poklonoprimac, zaključili dana 28.07.1987. godine Ugovor o poklonu ovjeren kod tadašnjeg Osnovnog suda u Titovom Drvaru pod brojem Ov-155/1987 od 29.07.1987. godine, predmet Ugovora je parcela broj ... kuća 80 m² i parcela broj ... dvorište 405 m². Iz PL ... k.o. G.I se vidi da je tuženik D. B. upisan kao posjednik sa 1/1 predmetne nekretnine identične kao k.č. broj 20-76/9, ukupne površine 485 m².

Ugovor o poklonu od 28.07.1987. godine je zaključen u pismenoj formi, čl. 9. tad važećeg Zakona o prometu nekretnina, isti je ovjeren kod tadašnjeg Osnovnog suda u Titovom Drvaru pod brojem Ov-155/1987 od 29.07.1987. godine, te je proveden i u Uredu katastra nekretnina. Tijekom postupka tužitelj nije dokazao da njegova majka tj. supruga pok. B. B., M.B.2, nije odobrila akte raspolaganja svog supruga. Naime, odredbom čl. 267. st. 2. u svezi sa stavkom 1. tad važećeg PZ SR BiH sud određuje veličinu udjela bračnog duga prema njegovom doprinosu u stjecanju zajedničke imovine, za razliku od čl. 252. sadašnjeg PZ F BiH, koji propisuje da su bračni partneri u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnoj stečevini, ako nisu drugačije dogovorili.

Nesporna je činjenica da je navedeni Ugovor o poklonu iz 1987. godine zaključen u vrijeme trajanja bračne zajednice roditelja parničnih stranaka, njihova majka pok. M. B.2 nije osporavala taj ugovor o poklonu, dakle ista se prešutno suglasila sa raspolaganjem zajedničkom imovinom od strane njenog supruga – oca parničnih stranaka, stoga su prigovori tužitelja da M.B.2, kao bračni dug ostavitelja, nije odobrila akte raspolaganja pok. B. B., supruga, proizvoljni i paušalni.

Prigovor tužitelja da je navedeni Ugovor o poklonu od 28.07.1987. godine prividan je neosnovan, a tužitelj na okolnosti prividnosti ugovora je podnio dokaze Rješenje Opštine B.G. iz 1964. godine, 1965. godine, 1982. godine i 1985. godine, koja se rješenja odnose na izdavanje urbanističke suglasnosti, odobrenje dugoročnog kredita, a temeljem tih dokaza tužitelj nije dokazao da je predmetni ugovor o poklonu iz 1987. godine prividni ugovor, niti to proizlazi iz provedenih dokaza.

Prigovor tužitelja da mu je predmetnim Ugovorom o poklonu od 28.07.1987. godine povrijeđen nasljedni nužni dio i da je zbog toga taj ugovor apsolutno ništavan, je neosnovan jer povreda nužnog nasljednog dijela nema za posljedicu ništavnosti ugovora.

Otac stranaka B.B. je umro dana 23.01.2013. godine, a tužba radi vraćanja poklona je podnesena sudu dana 31.10.2022. godine, ista je podnesena nakon više od osam godina od smrti ostavitelja, dakle po proteku prekluzivnog roka od tri godine iz čl. 44. ranijeg Zakona o nasljeđivanju SR BiH, kao i čl. 44. sadašnjeg Zakona o nasljeđivanju., jer se vraćanje poklona može tražiti u roku od tri godine od smrti ostavitelja.

Budući da je predmeti Ugovor o poklonu od 28.07.1987. godine valjan, nije ništavan u smislu odredbe čl. 103., a u svezi sa čl. 47. ZOO, otac stranaka pok. B. B. kao vlasnik predmetnih nekretnina je mogao raspolagati sa svojim vlasničkim dijelom, a tužitelj je imao mogućnost da zahtijeva vraćanje poklona u cilju namirenja svog nužnog dijela u navedenom roku od tri godine, stoga je prvostupanjski sud pravilno odlučio kada je u cijelosti odbio tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan, a kako je to navedeno u točki I.1. izreke presude i za to je dao valjane razloge koje u cijelosti prihvaća i ovaj sud drugog stupnja, pravilno je primijenio materijalno pravo, a nije napravio niti jednu povredu odredaba parničnog postupka.

Prvostupanjski sud je pravilno odlučio kada je odbio zahtjev tužitelja za preinačenje tužbe, kako je to navedeno pod točkom I.2. izreke presude, a nije napravio niti jednu povredu odredaba parničnog postupka, jer sukladno čl. 57. st. 1. ZPP-a tužitelj može preinačiti tužbu najkasnije do zaključenja pripremnog ročišta ili do početka glavne rasprave, ako pripremno ročište nije održano, a stavkom 2. istog članka je propisano da nakon održavanja pripremnog ročišta, a najkasnije do zaključenja glavne rasprave, sud može dopustiti preinaku tužbe samo ako ocijeni da preinaka nije usmjerena na odugovlačenje postupka i ako tuženik pristane na preinaku, a tužitelj je u fazi završnog izlaganja na zapisniku o glavnoj raspravi od 28.02.2024. godine, u završnoj riječi istakao da preinačava tužbeni zahtjev na način da uz postojeći tužbeni zahtjev ističe i naprijed navedene zahtjeve, tuženik se nije upustio u raspravljanje po preinačenoj tužbi, niti se izjasnio o preinaci tužbe, isti je mogao tužbu preinačiti do zaključenja pripremnog ročišta.

Iz nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke Admira Šistek od 17.11.2013. godine, čiji nalaz i mišljenje je sud u cijelosti prihvatio kao stručan i dan sukladno pravilima struke, te je vještaka i saslušao, proizlazi da je predmetna nekretnina identična kao k.č. 20-76/9 upisana u PL ... k.o. G. I, na istoj je izgrađena stambena zgrada spratnosti Su+P+1+Pk, gabaritne površine od 155 m², jedan pomoćni objekt, pri čemu su na istom izvedeni suteran (sa garažom i podrumom, prizemlje i sprat), te opisani stambeni objekt, uplanjen, uknjižen sa površinom od 150 m². Vještak je u svom iskazu danom na zapisniku glavne rasprave 07.02.2024. godine naveo da ispravlja grešku iz nalaza i mišljenja tako da umjesto broj 12 treba upisati 20, a ista greška se nalazi na strani 6 pod točkom 4 u stavku 1 i 2 pismenog nalaza i mišljenja.

Iza nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke, čiji nalaz i mišljenje je sud u cijelosti prihvatio kao stručan i dan sukladno pravilima struke, te je vještaka i saslušao, proizlazi kao nesporna činjenica da je predmetni stambeni objekt izgrađen na k.č. broj 20-76/9 u padu tako da je iskorišten za izgradnju suterena, garaže i pomoćnih prostorija, vještak je utvrdio gabarite predmetne nekretnine, spratnost iste, sadržaj prizemlja kuće i sprata.

Iz provedenih dokaza, kao i iz iskaza svjedoka B.B.2, D. B.2, B. B.2 i M.Đ., čije iskaze je sud u cijelosti prihvatio kao uvjerljive, proizlazi da je predmetna kuća sagrađena na k.č. broj 20-76/9 upisana u PL ... k.o. G. I tj. na nekretnini čiji je vlasnik i posjednik tuženik D. B. sa 1/1 udjela, koju nekretninu je stekao temeljem navedenog Ugovora o poklonu od 28.07.1987. godine, isti je skupa sa svojom suprugom D. i podignutim kreditom sagradio predmetnu kuću u kojoj su stanovali njegovi roditelji sve do svoje smrti, izgrađeni stambeni objekt je u daleko većim gabaritima u odnosu na ranije postojeći poklonjeni objekt, isti ima sada površinu od 150 m², a raniji postojeći objekt je imao površinu od 80 m². Nesporna je činjenica da obitelj tužitelja M. B.1 živi u R. S. od 1995. godine, a kako je isti zaposlen u B.G. to isti radi obavljanja posla koristi sporni dio predmetne kuće i tu živi sam, a njegova supruga i djeca žive u B.

Tužitelj tijekom postupka nije dokazao, a niti to proizlazi iz provedenih dokaza, da je suvlasnik predmetne nekretnine označene kao k.č. broj 20-76/9, površine 485 m², upisana u PL ... k.o. G. I i to na temelju ranije izvršene izvansudske diobe, pa da je tuženik dužan pristupiti diobi stambenog objekta u skladu sa nalazom i mišljenjem vještaka građevinske struke, a niti je dokazao da je imao ulaganja u izgradnju stambenog objekta u iznosu od 35.000,00 KM, niti to proizlazi iz provedenih dokaza, stoga je prvostupanjski sud pravilno odlučio kada je temeljem čl. 131. Zakona o stvarnim pravima usvojio tužbeni zahtjev tužitelja D. B. i odlučio kao u točki II.1. izreke presude, te je pravilno odlučio kad je u cijelosti odbio protutužbeni zahtjev tuženog M. B.1 i odlučio kao u točki II.3. izreke presude.

Prvostupanjski sud je pravilno odlučio kada sukladno odredbi čl. 309. st. 3. ZPP-a nije uzeo u obzir radnje koje je obavio odvjetnik Fehi Botonjić iz Ključa bez punomoćja, jer iz stanja spisa proizlazi da tužiteljice B. G. i R. V. nisu potpisale tužbu niti punomoć da ih u predmetu broj 68 1 P 016918 22 P zastupa odvjetnik Fehi Botonjić iz Ključa, pravo je svakog od zakonskih nasljednika do odlučiti hoće li potraživati i ostvarivati pravo na nužni dio, odvjetnik je imao samo punomoć za zastupanje tužitelja M. B.1, a što navodi i odvjetnik u svom podnesku od 28.03.2023. godine, te je isti u kasnijoj fazi postupka otkazao punomoć za zastupanje i tužitelju M. B.1.

O troškovima parničnog postupka prvostupanjski sud je pravilno odlučio temeljem čl. 386. st. 1. ZPP-a, troškove je pravilno odmjerio i dosudio, te odluku o troškovima obrazložio.

Radi iznijetog, a na temelju članka 226. ZPP-a sud je odlučio kao u izreci.

*Predsjednik vijeća
Sofija Vrdoljak*